

BẢN TIN PHÁP LUẬT

(Bộ môn Luật Tài chính – Ngân hàng, Trường Đại học Luật Hà Nội)

Ban biên tập

Người thực hiện

: Hoàng Minh Thái

Chịu trách nhiệm kiểm soát về nội dung

: PGS.TS. Phạm Thị Giang Thu

Bản tin được xác định là tài sản của Ban biên tập, cấm vi phạm

Nghị định hướng dẫn hoạt động của tổ chức tín dụng phi ngân hàng

Trong thời gian qua, tái cơ cấu hệ thống ngân hàng là một định hướng chiến lược cho phát triển kinh tế xã hội Việt Nam. Bên cạnh công tác quản lý chặt chẽ, để đảm bảo cho sự phát triển được bền vững, pháp luật cũng từng bước được hoàn thiện theo hướng ngày càng tiếp cận gần hơn với các chuẩn mực và thông lệ quốc tế. Ngày 07/05/2014 Chính phủ đã ban hành Nghị định số 39/2014/NĐ-CP về hoạt động của công ty tài chính, công ty cho thuê tài chính.

Đây là lần đầu tiên Chính phủ có một Nghị định hướng dẫn chung cho hoạt động của các tổ chức tín dụng phi ngân hàng bao gồm công ty tài chính và công ty cho thuê tài chính. Nếu như với các quy định trước đây, cho thuê tài chính là một nghiệp vụ chuyên biệt, và các công ty tài chính là hình thức tổ chức tín dụng phát triển từ công ty con trong mô hình các Tổng công ty 90, 91, thì với Nghị định lần này, hoạt động tín

Trong số này:

1. NĐ hướng dẫn hoạt động TCTD phi NH	1
2. BTC lĩnh hoạt trong điều hành NSNN	3
3. Danh sách văn bản mới về lĩnh vực TCNH	5

dụng và loại hình tổ chức tín dụng đã được tách bạch rõ ràng hơn, đồng thời tạo cơ sở pháp lý cho các công ty tổ chức hoạt động một cách linh hoạt hơn.

Trên cơ sở phân chia hệ thống các tổ chức tín dụng được quy định trong Luật, Nghị định mở rộng các loại hình cụ thể với công ty tài chính tổng hợp và công ty tài chính chuyên ngành, trong đó bao gồm:

- Công ty tài chính bao thanh toán
- Công ty tài chính tín dụng tiêu dùng
- Công ty cho thuê tài chính

Điều kiện để nhận biết các công ty tài chính chuyên ngành đó là dư nợ của nghiệp vụ chuyên ngành mà công ty tài chính hướng đến phải chiếm tối thiểu 70% dư nợ cấp tín dụng (hoặc một tỷ lệ thấp hơn do Ngân hàng Nhà nước quy định vào từng thời kỳ).

Theo Nghị định lần này công ty cho thuê tài chính được xác định lại là công ty tài chính chuyên ngành, hoạt động chính là cho thuê tài chính. Dư nợ cho thuê tài chính phải chiếm tối thiểu 70% dư nợ cấp tín dụng. Cách quy định như vậy có phần không phù hợp với Luật các tổ chức tín dụng, tuy nhiên nó lại tạo điều kiện cho một hoạt động khác được hướng dẫn tại Nghị định là chuyển đổi loại hình tổ chức tín dụng. Trong đó, công ty tài chính tổng hợp được chuyển đổi thành công ty tài chính chuyên ngành nhưng công ty tài chính chuyên ngành không được phép chuyển đổi thành công ty tài chính tổng hợp. Cách quy định như vậy nhằm hướng đến sự chuyên môn hóa cao trong hoạt động của các trung gian tài chính vốn là cách thức hoạt động phổ biến trên thế giới.

Bên cạnh việc phân loại tổ chức tín dụng, hoạt động của công ty tài chính và công ty cho thuê tài chính được điều chỉnh khá chi tiết, rõ ràng. Nghị định đã chỉ rõ các hình thức cấp tín dụng, các công ty tài chính được phép cho vay (bao gồm cả cho vay tiêu dùng), bảo lãnh ngân hàng, bao thanh toán, và được bổ sung nghiệp vụ phát hành thẻ tín dụng. Với nghiệp vụ cho thuê tài chính không chỉ còn là nghiệp vụ riêng có của công ty cho thuê tài chính mà các công ty tài chính khi đáp ứng đủ điều kiện cũng có quyền cung cấp nghiệp vụ này cho khách hàng.

Ngoài các quy định kể trên, Nghị định còn dành một phần riêng để quy định chi tiết nghiệp vụ cho thuê tài chính. Theo đó, việc giao kết hợp đồng cho thuê tài chính được coi là một hợp đồng không thể hủy ngang (đối với bên thuê), chỉ trong trường hợp được bên cho thuê đồng ý, bên thuê mới có thể thanh toán toàn bộ số tiền thuê theo hợp đồng trước hạn. Về phía bên cho thuê sự vi phạm của bên thuê với một số điều khoản và một số trường hợp đặc biệt được quy định tại Nghị định được coi là điều kiện để chấm dứt hợp đồng trước hạn. Về vấn đề thủ tục, Nghị định hướng dẫn cách thức xử lý đối với hợp đồng chấm dứt trước hạn và đặc biệt tạo cơ sở pháp lý cho việc sử dụng các loại giấy tờ trong các quan hệ pháp luật phát sinh trong thời gian thuê. Theo đó cho phép bên thuê sử

dụng bản sao có chứng thực của cơ quan nhà nước có thẩm quyền liên quan đến việc sử dụng tài sản.

Tuy nhiên, Nghị định lần này cũng chưa tính đến việc mở rộng phạm vi đối tượng của hợp đồng cho thuê tài chính đối với bất động sản mà dành thẩm quyền quy định vấn đề này cho Ngân hàng Nhà nước. Một nội dung khác lâu nay chưa được hướng dẫn cụ thể liên

quan đến cho thuê tài chính cũng chưa được hướng dẫn cụ thể đó là nghiệp vụ cho thuê vận hành. Nghiệp vụ này mới chỉ được đề cập đến như là một nội dung hoạt động của công ty cho thuê tài chính trong Luật các tổ chức tín dụng, tuy nhiên điều kiện, cách thức tiến hành vẫn chưa được quy định cụ thể để thấy được sự khác biệt cơ bản của nghiệp vụ này trong số hoạt động của các công ty cho thuê tài chính.

Bộ Tài chính linh hoạt trong điều hành NSNN

Nguồn: vtca.vn

Theo báo cáo của Bộ Tài chính, chỉ số giá tiêu dùng (CPI) tháng 4/2014 tăng nhẹ 0,08% so với tháng 3, trong đó: nhóm hàng hoá, dịch vụ có chỉ số giá tăng là giao thông (0,33%), thực phẩm (0,27%), thuốc và dịch vụ y tế (0,04%), văn hóa, giải trí và du lịch (0,02%); giảm nhiều nhất là nhóm hàng nhà ở và vật liệu xây dựng giảm 0,56%; nhóm lương thực giảm 0,26%; nhóm bưu chính viễn thông giảm ở mức 0,14%.

So với tháng 12/2013, CPI tháng 4/2014 tăng 0,88%. Tính bình quân, CPI 4 tháng đầu năm tăng 4,73% so với cùng kỳ năm 2013.

Trong tháng 4/2014, kim ngạch xuất khẩu ước đạt 12,2 tỷ USD, tăng 25,8% so với tháng trước; kim ngạch nhập khẩu ước đạt 12,6 tỷ USD, tăng 17,8% so với tháng trước; nhập siêu khoảng 400 triệu USD, bằng 3,3% kim ngạch xuất khẩu.

Về vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài, trong 4 tháng đầu năm 2014, ước tính thực hiện đạt 4 tỷ USD, tăng 6,7% với cùng kỳ năm trước; vốn đăng ký ước đạt khoảng 4,86 tỷ USD, giảm 40,9%, trong đó: vốn đăng ký cấp mới đạt trên 3,23 tỷ USD, giảm 34,6%, vốn đăng ký tăng thêm đạt 1,63 tỷ USD, giảm mạnh 50,3% so với cùng kỳ năm 2013.

Tổng thu cân đối NSNN tháng 4 ước đạt 78.260 tỷ đồng, bằng 10% dự toán; lũy kế thu 4 tháng đầu năm ước đạt 288.800 tỷ đồng, bằng 36,9% dự toán, tăng 14% so với cùng kỳ năm 2013.

Trong đó thu nội địa ước đạt 56.300 tỷ đồng, tăng 13,3% (khoảng 6.600 tỷ đồng) so với tháng trước; nguyên nhân chủ yếu do tháng 4 là thời điểm các doanh nghiệp kê khai nộp thuế TNDN phát sinh quý I/2014 và các doanh nghiệp có doanh thu dưới 20 tỷ đồng kê

khai nộp thuế GTGT phát sinh quý I/2014.

Thu từ dầu thô ước đạt 9.000 tỷ đồng, giá dầu thô trên thị trường thế giới trong tháng duy trì ở mức cao, nhờ đó giá dầu thô thanh toán của Việt Nam xoay quanh ở mức khoảng 113 USD/thùng, tăng 15 USD/thùng so với giá xây dựng dự toán.

Thu ngân sách từ hoạt động xuất nhập khẩu ước đạt 18.500 tỷ đồng, xấp xỉ mức thực hiện tháng trước. Sau khi thực hiện hoàn thuế GTGT theo chế độ (6.000 tỷ đồng), thu cân đối từ hoạt động xuất nhập khẩu ước đạt 12.500 tỷ đồng.

Tổng chi NSNN tháng 4 ước 87.465 tỷ đồng; lũy kế chi 4 tháng ước đạt 331.295 tỷ đồng, bằng 32,9% dự toán, tăng 7,5% so với cùng kỳ năm 2013.

Trong đó, chi đầu tư phát triển ước 14.650 tỷ đồng; lũy kế chi 4 tháng đạt 54.965 tỷ đồng, bằng 33,7% dự toán, bằng 95,5% cùng kỳ năm 2013, trong đó: cấp bù lãi suất tín dụng nhà nước đạt 40% dự toán; chi bổ sung dự trữ quốc gia đạt 37,5% dự toán...

Chi trả nợ và viện trợ: ước 10.645 tỷ đồng; lũy kế chi 4 tháng đạt 40.320 tỷ đồng, bằng 33,6% dự toán, bằng 114,9% so với cùng kỳ năm 2013, đảm bảo thanh toán các khoản nợ đến hạn theo cam kết.

Chi phát triển các sự nghiệp kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh, quản lý hành chính: ước 62.170 tỷ đồng; lũy kế 4 tháng đạt 236.010 tỷ đồng, bằng 33,6%

dự toán, bằng 109,3% so với cùng kỳ năm 2013.

Các nhiệm vụ chi ngân sách trong 4 tháng đầu năm được đảm bảo theo đúng dự toán và tiến độ triển khai thực hiện của các chủ đầu tư, đơn vị sử dụng ngân sách; đáp ứng các nhiệm vụ đảm bảo an sinh xã hội, kinh phí phục vụ sản xuất, khắc phục hậu quả thiên tai... Thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, trong tháng 4 đã chi 280,87 tỷ đồng nguồn dự phòng NSTW để bổ sung kinh phí thực hiện công tác tu bổ đê điều, mua sắm trang thiết bị và thuốc phục vụ công tác phòng, chống dịch.

Bội chi NSNN tháng 4 ước 9.205 tỷ đồng, lũy kế 4 tháng ước 42.495 tỷ đồng, bằng 19% dự toán năm.

Đối với vấn đề về huy động vốn cho NSNN, báo cáo nêu rõ, trong tháng 4/2014, KBNN huy động được 21.487,2 tỷ đồng, đạt 30,7% kế hoạch quý II/2014 (70.000 tỷ đồng), lũy kế từ đầu năm đến hết ngày 29/4/2014, KBNN huy động được 110.781,3 tỷ đồng đạt 47,7% kế hoạch năm.

Trong tháng 04/2014, tình hình huy động vốn đã bắt đầu khó khăn, đặc biệt là 02 phiên đấu thầu trái phiếu đầu tháng 4, các nhà đầu tư tham gia với khối lượng đặt thầu thấp, lãi suất đặt thầu tăng, điều này dẫn đến khối lượng trúng thầu đạt rất thấp (tỷ lệ trúng thầu 02 phiên đầu tháng lần lượt là 1,4% và 6,25%). Đến phiên đấu thầu trái phiếu ngày 17/4 và ngày 29/4 tình hình thị trường có diễn biến khả quan hơn, tỷ lệ

trúng thầu 02 phiên lần lượt là 50% và 100% khối lượng gọi thầu.

Mặt bằng lãi suất có xu hướng nhích lên 5-15 điểm tại tất cả các loại kỳ hạn. Tuy nhiên, tới phiên đấu thầu cuối tháng 4/2014, lãi suất trúng thầu có xu hướng giảm.

Với dự kiến kế hoạch huy động trong quý II khoảng 70.000 tỷ đồng, Bộ Tài chính nhấn mạnh, cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa các đơn vị có liên quan của Bộ (Vụ TCNH, Vụ NSNN, KBNN) với Ngân hàng Nhà nước để theo dõi chặt diễn biến thị trường, kịp thời có những giải pháp phù hợp nhằm phân đấu đạt kế hoạch huy động.

Danh sách văn bản mới về lĩnh vực tài chính – ngân hàng

Ngày 07/05/2014, Chính phủ ban hành Nghị định số **39/2014/NĐ-CP** về hoạt động của công ty tài chính và công ty

cho thuê tài chính. Thông tư có hiệu lực từ ngày 25/06/2014.